

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Lietā Nr. [..]

Lēmums

Rīgā, 30.09.2024.

Nr. [..]

Par korektīvā līdzekļa piemērošanu

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) tika saņemta informāciju, kas liecināja, ka Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Outtake”¹ (turpmāk – SIA) darbinieku darba telpās 11. novembra krastmalā 35, Rīgā (turpmāk – Darba telpas) ir izvietotas videonovērošanas kameras, kas iespējams ir aprīkotas ar audioieraksta funkciju un aptver visas darbinieku darba telpas (turpmāk – Darbinieku telpa), kas tādējādi norāda uz iespējams veikto personas datu (attēla, balss) apstrādi (iegūšanu, glabāšanu, izmantošanu u.c.).

[2] Nolūkā pārliecināties par veiktās personu datu apstrādes tiesiskumu un saskaņā ar Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk – Datu likums) 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. panta pirmās daļas 1. punktu, Vispārīgās datu aizsardzības regulas² (turpmāk – Datu regula) 57. panta 1. punkta a) un h) apakšpunktu un 58. panta 1. punkta a), d) un e) apakšpunktu, Inspekcija veica šādas darbības un konstatēja šādus apstākļus:

[2.1] Pamatojoties uz saņemto informāciju, 2023. gada 19. oktobrī uzsāka pārbaudes lietu Nr. , lai izvērtētu veiktās personas datu apstrādes atbilstību Datu regulai.

[2.2] Inspekcija 2023. gada 19. oktobra vēstulē³ informēja SIA par personas datu apstrādes, veicot videonovērošanu, pamatprincipiem un pieprasīja sniegt informāciju par SIA Darba telpās veikto videonovērošanu, sniedzot informāciju (atbildes) uz konkrētiem jautājumiem (turpmāk – Pieprasījums).

[2.3] 2023. gada 10. novembrī Inspekcija saņēma SIA 2023. gada 9. novembra atbildes vēstuli⁴ ar pielikumiem (turpmāk – Atbildes vēstule), kurā sniegta informācija (atbilde) uz Inspekcijas Pieprasījumu.

[3] Inspekcija ir veikusi darbības adresāta viedokļa noskaidrošanu un konstatējusi turpmāko.

¹ <https://www.ur.gov.lv/lv/legal-entity/?id=40103313858>

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK

³ Inspekcijā reģistrēta ar Nr. [..]

⁴ Inspekcijā reģistrēta 2023. gada 10. novembrī ar Nr. [..]

[3.1] Personas datu apstrādi videonovērošanas veidā SIA Darba telpās veic SIA.

[3.2] 2022. gada jūnijā Darba telpās tika izvietota [...] kustīgā videokamera (ar [...] reižu pietuvināšanas iespēju tiešsaistes režīmā un [...] reižu –ierakstā), kas veic videoierakstu Darba telpas, audioieraksts netiek veikts.

[3.3] Darba telpās veiktās videonovērošanas mērķis ir noziedzīgu nodarījumu novēršana vai atklāšana saistībā ar īpašuma aizsardzību un personu vitāli svarīgu interešu, tajā skaitā dzīvības un veselības aizsardzība un SIA ieskatā to nav iespējams sniegt, veicot personas datu apstrādi mazākā apjomā. Veiktās personu datu apstrādes videonovērošanas veidā tiesiskais pamats noteikts Datu regulas 6. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktā.

[3.4] Videokameru ieraksti netiek skatīti vispār, ja tam nav nepieciešamība.

[3.5] Darba telpās veiktās videonovērošanas ierakstu glabāšanas termiņš uz atmiņas kartes ir [...] dienas, uz servera vai mākonī nekas netiek glabāts.

[3.6] Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību no SIA puses zināšanu trūkuma dēļ netika veikts, toties tika veikts materiālā un darbinieka fiziskās drošības risks (galvā), tostarp izvērtēts risks saistībā ar vienu no darbiniekiem, kas strādāja ļoti labi, bet kā noprotams bieži lietoja alkoholiskus dzērienus, kā rezultātā tika pieņemts lēmums – izvietot [...] videokameru telpā, lai pasargātu darbinieka veselību un drošību.

[3.7] Darbinieki ir informēti par veikto videonovērošanu Darba telpās ievadapmācības laikā, kad iepazīstas ar Ievadapmācības instrukciju un parakstās ievadapmācības reģistrācijas žurnālā par iepazīšanos ar šo instrukciju.

[3.8] Informatīvās zīmes izvietotas uz abām ieejas durvīm SIA Darba telpās un izejot no Darba telpām.

[4] Ievērojot šā lēmuma [1.-3.] punktā konstatēto, Inspekcija secina turpmāko.

[4.1] Saskaņā ar Datu regulas 4. panta 1) un 2) apakšpunktu personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu⁵ fizisku personu (datu subjekts), savukārt apstrāde ir jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem [...]. Atbilstoši Datu regulas 4. panta 7) apakšpunktam, par personas datu apstrādes atbilstību Datu regulai ir atbildīgs pārzinis⁶. Inspekcija secina, ka SIA Darba telpās tiek veikta personas datu (attēlu) apstrāde - iegūšana, glabāšana, izmantošana un SIA ir pārzinis Darba telpās veiktajai personas datu apstrādei videonovērošanas veidā.

[4.2] Attiecībā uz Darba telpās izvietoto videonovērošanas kameru leņķi (darbības zonu), Inspekcija norāda turpmāko.

[4.2.1] Datu regulas 5. panta 1. punkta a) un c) apakšpunkts noteic, ka personas dati tiek apstrādāti likumīgu, godprātīgi un datu subjektam pārrēdzamā veidā (“likumīgums, godprātība un pārrēdzamība”) un ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas nepieciešams to apstrādes nolūkos (“datu minimizēšana”). Minētais nozīmē, ka, veicot videonovērošanu, pārzinis var filmēt tikai tik daudz, cik ir nepieciešams mērķa sasniegšanai, proti, konkrētajā gadījumā – SIA īpašuma aizsardzībai un darbinieku drošības, kā arī veselības, aizsargāšanai.

[4.2.2.] No SIA iesniegtajiem videonovērošanas kameru ekrānuzņēmumiem, konstatējams, ka videonovērošanas kamerā, kas vērsta uz Darba telpu, ir redzama arī darbinieku atpūtas zona/virtuve, savukārt pietuvinot attēlu, var saskatīt arī darbinieku atpūtas zonā/virtuvē darbinieku veiktās darbības (raksta/skatās mobilajā telefonā vai ēd pusdienas). Līdz ar to konstatējams, ka kamera filmē vairāk,

⁵ identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoriem.

⁶ fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [...]

nekā ir nepieciešams mērķa – atturēt iespējamus likumpārkāpējus no prettiesiskām darbībām, atklātu jau notikušu likumpārkāpumu un/vai aizsargātu Darba telpās esošo personu veselību un dzīvību – sasniegšanai. Lai īstenotu mērķi, videonovērošanas kamerām jābūt, galvenokārt, vērstām uz pārziņa īpašumu, piemēram, iekārtām un darba galdiem, nevis, filmējot darbinieku pusdienas saturu vai darbības privātajā mobilajā telefonā.

Turklāt, vērā ņemams arī tas fakts, ka saskaņā ar SIA sniegtajiem paskaidrojumiem daļā par to, ka videokameru ieraksti netiek skatīti vispār, ja tam nav nepieciešamība, izslēdz iespēju realizēt otru SIA definētu datu apstrādes mērķi – personu vitāli svarīgu interešu, tajā skaitā dzīvības un veselības aizsardzību, kas atbilsts Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktā definētajam tiesiskajam pamatam, jo pastāvīgi nenovērojot Darba telpās notiekošo nav iespējams operatīvi iejaukties notiekošajā un izglābt potenciāli apdraudētu personu no briesmām/draudiem. Papildus norādams, ka attiecībā uz Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu videonovērošanas veikšanai, kas paredz to, ka apstrāde ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālas intereses, minētā tiesiskā pamata izmantošanai personas datu apstrādē ir noteikti ierobežojumi. “*Vitāli svarīgas*” intereses norāda uz datu apstrādes tiešo sasaisti ar jautājumu par indivīda dzīvību un nāvi, vai vismaz draudiem, kas rada riskus vai apdraudējumu indivīda dzīvībai un veselībai. Attiecīgi Datu regulas 6. panta 1. punkta d) apakšpunktu nevar interpretēt atrauti no Datu regulas (46) apsvēruma. Šādas vitāli svarīgas intereses, kas cieši saistītas ar indivīda izdzīvošanas iespējām, varētu būt tiesisks pamats personas datu apstrādei, piemēram, lai izmantotu sensitīvos personas datus par personas veselības stāvokli, ar mērķi nodrošināt personas ārstēšanu vai gadījumos, kad kāda konkrēta persona ir pazudusi un tiek izsludināta meklēšanā. Līdz ar to šis tiesiskais pamats nav piemērojams SIA veiktajai personas datu apstrādei, proti, Darba telpu novērošanai.

[4.2.3] Ņemot vērā iepriekš minēto, Inspekcija secina, ka konkrētajā gadījumā nav konstatējama SIA leģitīmā interese novērot Darba telpās esošo darbinieku atpūtas zonu/virtuvi, līdz ar to personu datu apstrāde darbinieku atpūtas zonā/virtuvē videonovērošanas veidā tiek veikta **pārkāpjot Datu regulas 5. panta 1. punkta a) un c) apakšpunktos noteiktos principus un pretēji Datu regulas 6. panta 1. punktam. Vienlaikus Inspekcija konstatē, ka viens no SIA definētiem mērķiem (personu vitāli svarīgu interešu, tajā skaitā dzīvības un veselības aizsardzība) personas datu apstrādei videonovērošanas veidā nav piemērojams SIA Darba telpās veiktajai personas datu apstrādei.**

[5] Saskaņā ar Datu regulas 58. panta 2. punkta d) apakšpunktu katrai uzraudzības iestādei ir tiesības izdot rīkojumu pārzinim vai apstrādātājam saskaņot apstrādes darbības Datu regulas noteikumiem, vajadzības gadījumā – konkrētā veidā un konkrētā laikposmā. Datu likuma 23. pants noteic, ka Inspekcija, pieņemot lēmumus attiecībā uz tiesiskā pienākuma uzlikšanu piemēro Administratīvā procesa likumu (turpmāk – APL).

Ievērojot minēto un to, ka SIA rīcībā ir konstatēti Datu regulas noteikumu pārkāpumi, Inspekcijai saskaņā ar APL 62. panta pirmo daļu, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kas varētu būt nelabvēlīgs adresātiem, ir nepieciešams noskaidrot un izvērtēt adresātu viedokli un argumentus šajā lietā. Adresāts Atbildes vēstulē sniedza savus paskaidrojumus lietā un tie ir ņemti vērā, pieņemot lēmumu.

Saskaņā ar APL 66. panta pirmo daļu ir nepieciešams lemt par administratīvā akta izdošanas lietderību. Proti, pieņemot lēmumu par prettiesiskās personas datu apstrādes novēršanu, Inspekcijai jāvērtē iespēja lemt par mazāku personas tiesību ierobežojumu.

Vērtējot administratīvā akta nepieciešamību un vajadzību, Inspekcija secina, ka lēmuma pieņemšana ir gan nepieciešama, gan vajadzīga, lai sasniegtu mērķi – novērstu Datu regulas noteikumu pārkāpumu.

Administratīvais akts ir piemērots līdzeklis mērķa sasniegšanai, jo rada pārzinim tiesisku pienākumu novērst konstatēto pārkāpumu konkrētā procesuālā termiņā, kā arī novērš līdzīgu pārkāpumu rašanos nākotnē.

Administratīvais akts ir uzskatāms par samērīgāko līdzekli mērķa sasniegšanai, jo salīdzinājumā ar lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu ir uzskatāms par saudzīgāku. Vienlaikus tiesiskā pienākuma uzlikšana ir vērsta uz datu subjektu Datu regulā, Datu likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto pamattiesību uz personas datu aizsardzību nodrošināšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Inspekcija, pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 2. punkta d) apakšpunktu, Datu likuma 23. pantu un APL 63. panta pirmās daļas 2. punktu,

nolemj:

uzlikt par pienākumu SIA nekavējoties, taču ne vēlāk kā līdz 2024. gada 28. oktobrim mainīt videonovērošanas kameras, kas vērsta uz Darba telpas darbinieku atpūtas zonu/virtuvi darbības leņķi vai uzlikt maskas, kas ierobežo videonovērošanas kameras redzeslauku, tā, lai nebūtu redzams darbinieku atpūtas zonā/virtuvē notiekošais.

Pamatojoties uz Datu regulas 58. panta 1. punkta e) apakšpunktu un Datu likuma 5. panta pirmās daļas 3. un 6. punktu, par lēmuma izpildi rakstiski informēt Inspekciju līdz **2024. gada 30. oktobrim**⁷, iesniedzot Inspekcijai attiecīgo informāciju par rīkojuma izpildi, tajā skaitā videonovērošanas kameras ekrānuzņēmumus (gan parastajā, gan pietuvināšanas (Zoom) režīmā).

Inspekcija pieņem dokumentus, kas ir parakstīti pašrocīgi (sūtāmi pa pastu vai ievietojot Inspekcijas pastkastītē) vai ar drošu elektronisko parakstu uz Inspekcijas oficiālo elektroniskā pasta adresi pasts@dvi.gov.lv un oficiālajā elektroniskajā adresē (*eAdresē*), un noformēti atbilstoši Dokumentu juridiskā spēka likuma prasībām.

Saskaņā ar APL 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta pirmā prim daļa noteic, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 76. panta pirmo un otro daļu, 79. panta pirmo daļu un Datu likuma 24. panta pirmo daļu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Datu valsts inspekcijas direktoram.

Direktora vietniece

L. Dilba

[..]

⁷ pēdējā diena rakstiskas atbildes iesniegšanai pastā vai nosūtīšanai elektroniski ar drošu elektronisko parakstu